

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nro. 2.

A' FELS. R. THASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEG... ENGEDELMEBÖL.

*Költ Bétsben Pénteken Juliusnak 5-ik napján,
1799-ik esztendőben.*

B é t s.

A' *Turini felleg-várnak Jun. 22-dikéan a'
Császáriak' kezére lett jutásáról, egy Extrablatt
jöve-ki a' Bétsi fő Hadi-Cancellariáról, melynek
summás foglalata ennyiből áll:*

*A' miéink Jun. 18-dikánn kezdették-el a'
Kastélyra való ágyuzást, és azt az által oly ke-
ményen szorongatták 20 dikban reggeli 8 oráig,
hogy ezen rövid idő al tt 9 ellenséges Pattan-
tyus tífetek, és 85 köz Pattantyusok estenek-el ;
a' Kastélynak minden épületjei öfzfe rontattak,
és a' benne volt-ellenséges ágyuk mind el hal-
gattatak. Az örző fereg 22-dikben ki-jött a'
20-dikban éjjeli 12 orakor subscribált Capitula-*

B

tént volt tavaly *Treilhard*dál). A' voxolás után meg-nézik, hogy kik légyenek azok a' 10 izemélyek, a' kikre leg több votum ment. Ezeknek a' neveiket által küldik a' Vének' tanátsához, a' kiknek már tsak ezen tizek közzül akar melyikre szabad voxolniok. A' kinn több voxok állapotodnak-meg, az lefzen Director. — Most a' *Treilhard'* ki-lepésekor történt voxolás' alkalmatosságával 414 Képviselek voltak jelen az Öt-fizak' tanátsában. *Gohierre* 307, *Lacroix Károlyra* 307, *Gen Massendra* 340, *Gen. Moulinra* 304, *Gen. Lefebre* 345, *Martinra* 308, *Dupuisre* 330, *Pottierre* 245, *Roger Ducosra* 309, *Dufourra* 256 voxok mentek. Altal küldetven ezen tiz Candidátusok' nevei a' Vének tanátsához, és itt hol *Gohierre* menvén a' votumoknak nagyobb száma, ő lett Director. — Hanem ez a' változás, ennél sokkal nagyobbnak volt elő-positája. A' Törvény hozók és Directorium között igen kemény meg-haloflás támadott.

Már ekkor annyira ment volt a' Törvény-hozó tanátsoknak a' Directoriumra való nehez-telése, hogy azok már két proclamatiókat tartottanah kéfzen, melyeknek egyike a' Frantzia néphez, málika pedig a' fegyveres seregekhez volt intéztetve.

A' dolog úgy volt el-intézve, hogy mihelyest a' törvény-hozók a' Directorium ellen egy Vádoló-Decretommal el-készülendenek, ezen két proclamatiókat is azonnal haladék nélkül közön-féggé tétessék. Mint már eddig ki-tudódhatott, úgy kellett ezen Vádoló-Decretom' fő Artikulusainak készülvé lenni, hogy azok által a' Directorium' tsalárdfáigairól, pazérlásairól, és tirannullágáról, minden meg-gyözödhessék. Minden tsapások egyenesen a' Directorium ellen voltak intéztetve. *Párisban* már sok emberek nyilvánfágon e-féléket erőffitettek: hogy az ujj Director *Sieyes*, a' Directoriumnak minden addig

való maga viseleteit nem hagyja helybe; hogy azokat az akadályokat, a' melyek miatt a' békelesség helyre nem állíthatatik, a' Directoriumnak tulajdonítja; azt azért, hogy a' hadat ily módon kezdette, gyanakodó hebe hurgyafággal, és rövid-látással vadólja; hogy *Sieyes* mind ezekért magát egészízen a' Directorium ellen szegezte legyen; hogy mind ezek a' körülállások mintegy út-mutatás képpen arra határozták legyen a' Törvényhozó tanácsokat, hogy a' Directoriumot fel-forgassák, és a' Frantzia Monarchiát helyre-állítsák. — Ambár pedig ezen esetekre nézve egész Frantzia országnak belső része nagy nyughatatlanlágot mutat. Mindazon által *BCU Central University Budapest* nem volt még egyéb következése, hanem *Treilhardenak* a' Directoriumból való ki-lépése, és a' *Gohier*' válafztatása.

De ezt követte csak hamar az után a' *Merlin* és *Lareveillere-Lepaux*' ki-bukkása is, a' melyre lassan-lassan így ment a' dolog: — A' magát *permanensnek* határozott Öt-százak'-tanácsához egy Követség érkezett Jun. 17-dikénn dél tájban a' *Permanens* Directoriumtól a' kért felelettel. Ezt a' feleletet már az előtt 10 nappal is kérte volt az Öt-százak' tanácsa a' Directoriumtól, és mivel ez azt mind eddig halogatta, azért izente az Öt-százak' tanácsa néki, hogy félbe nem szakasztja addig az ülést, míg a' kérdésére való válofst nem veszi. — A' Directorium' válofstjának summája ez volt: Hamar azért nem felelhet (így szoll), hogy a' körülállásoknal jól utánnok akar járni. Csak ugyan minthogy a' Tanács ennyire sürgeti a' dolgot, szükségesnek tartja mostan is egy első feleletet tenni. A' két, u. m. a' Törvényhozó és Bé-töltető Testek között, az egyeség igen szükséges. A' Directorium, mint a' Consisutziónak 318-dik Artikulussa kívánja, mikor közel való vezedelem fenyegetőzvé, hiető elfz-

közöknek elő-vételét kívánia, a' Tanátsokat mindenkor tudósította az után ezekről: 's-ha ujj ellenfég fogna fenyegetődni, ő akkor is eszkö-zőket venne az ellen elő, és fietni fogna hirül-adni a' dolgot a' Törvényhozóknak. A' mi a' Fraantzia fegyveres seregek' szerentsétlenségeiket illeti, *igy szól továbbá a' Directorium*, azt, a' kints-tár' ki-üresedésének kell tulajdonitanunk. Saj-nálja a' Directorium, hogy néki erre a' matéri-ára (a' *Deficit'* emlegetésére) ennyifzer le kell szállani; ez, közönfeges nyomoruság; az ellen-fég sokszorozza a' maga iparkodását, látván, hogy mi a' magunkét, a' Finántzia béli *deficit* miatt, *Bevelhujz Central University Library* Csalátsa meghalgtván ezt a' Követséget, egy Commissi-óra bizta annak meg vizsgálását.

Ezen Commissiónak vélekedésével elő állott Jun. 13-dikán a' *Calvadosi Bertrand* az öt-száz-zak' tanátsába. Egyéb szavai között azt is mon-dotta, hogy a' Directoriumnak ezen egész válóf-za tsalardság; hogy a' Directorium a' maga hal-gatása által, a' *Rapinat'*, *Rivaud'*, *Trouvé*, és *Fuypoult'* ragadozásaikat, helybe hagyta. — — *Fructidor* 18-dikától (az 1797-dik esztendőnek 5-ik Septembéréől) fogva, *ugymond Bertrand*, Dictá-torfégot vett magának a' Directorium. Mikor én itt a' Directoriumról szollok, annak a' mosta-ni tagjai közzül tsak kettőt értek; tsak *Merlint* és *Larveillerét* értem, kiket én a' Respublika' gflorainak nevezhetek.,,

Bertrand még más beszédet is tartott ez út-tal és ezen matériában, melyben ilyen formálog fejezte-ki magát bővebben: — „

„Szükség, hogy a' Directorium' Követségé-ben elő-forduló tsalárd állatásokat figyelemmel meg-tekintsük. Tiz napokig késedelmezett, hogy a' Respublikának külső és belső állapotjáról tett kérdésünkre meg felelhessen, 's-most már ezen fe-leletnek egy részét meg-küldvén, azt mondja,

hogy szerentsétlenségeinket a' *deficit* okozta, 's hogy a' mi Törvényhozó és Bé-töltető Hatalmáink között támadott egyenetlenség szülte az ujj Coalitziót, és végre azt javasolja, hogy ezen két Fő-hatalmak lépjenek egyességre, &c. Ime a' Directorium a' ti Törvényhozó Tanátsotokat vádolja. Vólt e' ennél valaha nagyobb hívségtelenség. Ti többet határozatok, mintsem a' mennyire kérettetek, 's-még is azt mondják, hogy üressen hagyátok a' kiúts-tárt. A' pazérlókat ki jelenteni meg nem szüntetek, de meg nem hallgattak benneteket: még is most azzal vadoltatok, hogy miattatok volt a' deficit. Tsak a' *Párisi* fegyveres házból 36 ezer darab puskák adattak-el egy-egy Livránn, holott mindenik meg ért volna 20-lizat: még is azt mondják, hogy a' táboraitokat fegyver nélkül hagyátok. A' hadi Minister *Scherer*, 437 ezer emberekből mondotta táborátokat állani, és annyinak is vette-fel a' zsóldját: pedig alig találtatott 300 ember fegyverben: 's-még is ti vontátok-el a' katonák' zsóldját. Haloványodj-el Directorialis triumviratus! elő számláltam hibáidnak egy részét, a' melyeket más bűnnek nevezne. *Scherert* meg tartottad volt a' hadi Ministerségben, a' ki minden pazérlók között, a' kik valaha voltak, a' leg nagyobb vólt: és a' kit te, mikor ötet a' köz-vélekedés számkivettetésre méltónak ítelt volna, a' tábor-vezérlésése küldöttél. A' Belső minister, a' 6-dik esztendőbeli Képviselei váloztáft, több Departamentomokban az Anarchia' munkájának mérészelvén nevezni: te negyven Departamentomokban hánytad. Ie a' leg jobb Republikánusokat, *Robespier* követőinek lenni mondván őket, holott ezek voltak az ő áldozatai. Így tettet-ki a' Republikánusokat a' Royalisták' éles törinek, és több erőt adtál az ellenlégnek, mint minden bajonétok &c.

Bertrand után *Boulai* és *Arena* is hasonló értek

mű beszédekert tartottak, mindenik keményebb kifejezésekkel, mint a' másík. — „

„Én már mond *Boulai* tettem még egyfzer jelentéft ezen titkos mesterkedésekről. Ti igen nagy hatalmat engedtetek vólt a' Directoriumnak: mellyel ő, a' helyett, hogy a' haza' meg-tartásánn igyekezett vólna, Dictátorfágra törekedett. En tsak két ember' fejinek tulajdonitom mind azokat a' veszélyeket, a' melyek alatt most nyögünk; a' kik *Merlin* és *Lareveillere*. Ezt a' tsekély passióju, tsekély itéletü, tsekélységekenn tzivódó, tsekély bofszuaállásokonn mesterkedő, tsekély *conceptusu Merlin* már 18 hónapok előtt meg-esmertetem vólt némely társaimmal. Ez a' *Lareveillere*, felvolna ugyanerköltsi tulajdonfágokkal ruháztatva, hanem én nem tudom mitso-da tsudálatos valással, a' melynek maga akart lenni a' fundálója, az ő fanaticus feje tsordultig vagyon. Ha ezek a' két emberek önként elbutsuznának a' Directorfágból, lenne az az érdemek, hogy meg-tartották a' Respublikát, &c.

Arena így szollott: — „En és a' Collegám *Garat*, több hadi projectomokat javasoltunk a' Directoriumnak, de meg nem halgatott. A' mostani Minister (*Milet*), vélem és *Barrassal* együtt javasolta, hogy küldjön 30 ezer embert Helvétziába a' Directorium: hanem ez, meg nem tselekedte, a' mivel Helvétziát meg-tarthatta vólna. Minister *Milet* tovább is sürgette a' javaslasát: de azzal fenyegettetett, hogy le-tézetik.“ — *Arena* még sok e' féléket beszélt. — Végezet-re mind ezeknek az lett a' következése, hogy *Mertin* és *Lareveillere*, a' Directorfágról le-mondottanak.

Jun. 18-ikán estveli 5 orakor tudtára adatták a' más 3 Directorok egy Követség által az

Öt-fázaknak, hogy *Merlin* és *Lareveillere* helyett válofzfának ujj Directorokat. A' Valasztás meg-esett. *Roger-Ducos* és *Gen. Moulin* választattak Directorokká. Most már tsak az egy *Barras* vagyon még a' régiek között a' Directoriumban. A' Directorium' Præfesse most *Sieyes* — A' Ministerek' helyébe is majd mind ujjak tettek. — *Talleirand-Perigord* az eddig volt Kül-sö-minister, *Sieyes'* helyébe *Berlinbe* megyen Követnek.

Anglia

Mikor közelébről Minister *Pitt*, az *Orosz* segítő ^{Belegelnek Csanadóni Subsidiumot} ~~Belegelnek Csanadóni Subsidiumot~~ ^{Charlamenta} ~~Charlamenta~~ ^{mentom'} ~~mentom'~~ elibe terjesztette, egyebek között ilyen ki. fejezésekkel is élt beszédjében: — „

„Én ugy itélek, hogy ezen projectomnak ajánlásával nintsen miért sok időt töltsek, mint-hogy nékem ebben egész Nagy Britannianak és minden Europai Országoknak közönséges hely-be-hagyása, segéllő pártfogóm, azon kívül, hogy szorgató környülállások által kényszerítettünk ar-re, hogy azon Hatalmasságnak példa - adásából, kinek Izámára ezen Subfidiumot kell igérnünk, hasznot vegyünk. Ha azon principiumokat meg-tekintjük, melyen a' mi véle való egyezésünk fundalódik, 's a' melyeknek már eddig is ily hat-hátós munkái voltak, reménységünk lehet ahoz a' szerentsés következéskez, hogy a' mostani em-beri nemet, a' mi országunkat, és egész Európát attól a' veszélytől meg-menthetjük, a' mellyel fenyegetetett. Ha az egyenlő font, a' melyenn a' nemzeteknek bátorsága és boldogsága fundá-lódik, ismét helyre állittatik; ha a' régi gondol-kodás' módjai és rendtartások, ismét arra a' méltoságra és tiszteletre fel emeltetnek, a' mely-hez juslok vagyon: így már valósággal lehet az

a' gyönyörűségünk, hogy magunkat azoknak az eszközöknek tarttsuk lenni, a' melyek annak az árviznek folyamatját bé-dugták, a' mely mindent magával együtt el akart ragadni. Reméllem, hogy a' mi függetlenségünknek és jussainknak meg-tartatásokra meg-kivantató el-tökéllettség, a' mely minket meg-ment, és a' mely Európát meg-mentheti, még meg nem változott. Azonban, ha tsak ugyan el-jőne is az az idő, hogy a' jó ügyet mások ismét el hagynák, és hogy mi, a' helyett, hogy másokat meg-mentsünk, tsak a' magunk tulajdon védelmünkön volnánk kénytelenek gondolkozni: ekkor is meg-tartatást találunk mi a' mi tulajdon meg-határozottilagunkban, és akar mely vezélynek ki-tenni magunkat kézzébbek lennénk, hogy-lem meg-aratsonított módon egy oly Hatalmassággal egyezésbe elegyednénk, a' melynek létele, Nagy Britanniának és Európának bátorfágával éppen ugy meg nem egyezhet, mint az emberiségnek és társasági életnek principiumaival és érzékenységeivel. —

„En soha nem mondtam azt, hogy a' hadakozásnak tzélja, a' Frantzia Respublika' ki-irtatódása légyen. Akarmely gondolattal légyek is én tsak magában vétettetve a' Respublikai országlás formáról, tsak ugyan sok áll abban, hogy az a' nemzet, a' mely Respublikai országlás formát viszen-bé magához, milyen tulajdonfágulégyen; 's-lehetnek olyan idők, a' mikor annak szomszédja lenni nem veszedelmes. Hanem, valamedig Frantzia ország a' maga természeti tulajdonságát meg-tartja, mig az ő Országló-széke despota, igazságtalan, bolzszuállást-szomjuhozó, gondolkodása' modja szilaj, és a' caractere különböző nem lézen, addig *Angliának* és *Európának* semmi bátorsága nem leszen. En pedig tsak erre, és kár-vallásunknak egy kitfny meg-furdittató-

dására, törekedek. Ezek voltak eleitől fogva minden hadakozásoknak igasságos tzeozásaik, mikor ezeket egyfzer el értük, az után gondolkodhatunk a' békeességről is. Nem lehet tagadni, hogy a' Statusok, éppen ugy, mint a' magános személyek, a' változandóságának alája vagynak vettettetve, és hogy a' mi Szövetségeseink mi töllünk él állhatnak: de soha el nem hihetem azt, hogy két nagy Hatalmasságok el-hagyhatnak azt az ügyet, a' melyre ök már annyit fel-áldoztanak, és a' mely az egész világra nézve véghetetlen fontosságú. Valameddig tehát Frantzia ország azokat a' principiumokat, a' melyekben én puztitásnál és vezélynél egyebet nem látok, el nem hagyja: valameddig én a' Parlamentumnak ezt nem mondhatom: Frantzia Ország nem rettentés a' más népek' jussainak meg-vetéséért, és az ö Országló-széke, a' *civilis* nemzeteknek egymáshoz való relátziójokra figyelmetes, én ö véle addig alkudozásokba nem botsátkozhatok. A' hadakozás nints olyan iszonyatos, mint egy olyan Hatalmassággal való meg alacsonyító békeesség, a' kivel együtt a' közönséges bátorság fenn nem állhat. Tsak akkor lehet reménység a' békéességhez, a' mikor Europa a' maga Constitutzióját és a' font béli egyenlőséget, visszfa állítottottnak lenni szemléli.

A' *Bresti* Frantzia hajós seregeknek a' Mediterraneum tengerre lett bé-evezéséről következő modon gondólkoznak a' *Londoni* levelek: — „

„Itt nagy meg-elégedést okozott az, hogy a' *Bresti* hajós sereg a' Mediterraneum tengerre bé-küldetett, és *Toulonba* meg érkezett. A' mi ólta gondoltatni kezdett, hogy ez nem *Irlándia* felé vette az útját, még vóit egy kevés felelmünk *Portugallia* és az *Amérikai Coloniánk* iránt: és azt,

hogy a' Frantzia tengeri hadi erőnek az egész maradványa *Toulonhoz* evezzen, nem gondolta volna senki. Annyira, hogy majd egész bizonyossággal lehetne azt erőllíteni, hogy a' Frantzia hajós sereg nem is kész akarva evezett legyen bé a' *Mediterraneum* tengerre. Egy *Portugallus* levél szerént, ugyan az a' szélvész, a' mely okozta, hogy a' két ellenséges hajós sereg *Kadix* előtt meg ne ütközhessek, tselekedte azt is, hogy a' Frantzia hajók a' *Gibraltári* tenger-szorossba, 's onnét bejebb is vettődjenek. — Bizonyos az, hogy, ha a' Frantzia hajós sereg *Kadix* előtt az *Admirál Keith*' vezérlése alatt lévő *Anglus* hajós sereget meg-támadhatta volna ennek, minthogy éppen akkor a' *Spanyol* hajós sereg is ki-evező-félben vólt, terhes ütközetet kellett volna ki-állani. Azt is erőllítik továbbá itt, hogy a' Frantziáknak talám soha se vólt egy jobb alkalmatosságok a' magok ellenségeket a' tengerena jobb reménsséggel meg-támadni, mint ez, ha meg-eshetett volna. Már most elegendő *Anglus*, *Orosz*, *Portugallus*, és *Török* tengeri erő állhat véle ismét szembe *Toulon* körül. Hafzposnak lehet tartani *Angliára* nézve-azt is, hogy a' Frantzia Országló-szék az *Irlándia* ellen való plánumát fel hagyta, minthogy még máig is sok barátjai tartatnak ott lenni, és éppen ez az a' pont, a' hol ő *Angliánn* még egy kemény sebet ejthetett volna. Hanem, hogy *Bonapárténa*k se-gittségére mennyen, és 'ötet az *Napkeleti Anglus* birtokoknak meg-támadhatásokra legélhesse, ez minket, így szollanak a' *Londoniak*, nem nyughatatlankodtat: már ennek elejét vettük; előre meg-tétettek a' készülétek ellene, minthogy elég időt nyertünk hozzá, &c.

Spanyol Ország.

A' szélvésztől erőssen meg rongyoltatott és azért a' *Karthagénai* kikötő-helybe bé-evezni kén-

telenített *Spanyol* hajós sereg, 21 *Linea* hajókból, 4 *Fregátokból*, 's - még 3 *Brigantinokból* áll. Nem gondolják, hogy hamar ki készüljön innét ez a' hajós sereg evezni, mint hogy a' meg-rongyolott hajóknak foldozásokkal nem igen lehetnek, 's - málik az, hogy már a' nagy *Anglus* hajós sereg is bé-evezett a' *Mediterraneumra*.

Német Ország.

Május 20-dikánn több rendbéli levelek indultak a' *Ménus* vize mellől *Frankfurtból*, olyan tudósítással, hogy *Höchst* mellett ismét valami 10 ezer *Frantziak* seregettek légyen öfzsze: következőképpen az a' jelen lettek *Német Ország*nak ezenn réizében ismét ujj rendbéli terhes *requisitziókra* szolgáltatott alkalmatosságot. — A' *Posta* járás is *Rastadt* és *Strasburg* között *Offenburg*-gonn keresztül, ujjanton meg-tiltatott a' *Frantzia* *Generálisoktól*.

Rastadtból, *Junius* 22-dikénn irták, hogy azon a' környékenn és *Dreyburg* vidékeinn is, gyakor öfzize-tsapasok esnek a' két ellenséges ízelső vigyazók között. — *Kehl* mellett rendelést vettek valami *Frantzia* tsoportok az előre való nyomulás felől.

Elegyes Levelek.

A' *Frantzia* *Királyi* *Hertzeg* *Kis-afszony* a' mostani *Királynéval* a' 18 dik *Lajos* hitvesével, *Mietauba* meg-érkezett.

Az *Artéziai* *Gróf*, a' ki mostan *Monsieurnek* neveztetik, és *Scótziában* *Edinburg* várossában lakik, a' 18-ik *Lajos* testver-ötse, 's - a' ki, mint-hogy 18 dik *Lajosnak* gyermekei nintsenek, a' a' *Frantzia* *Koronának* is örökösse, *Londonban*

járt közelébről, mint onnét írják, azért, hogy a' fia és a' Frantzia Király Kisalfzony között való hazoffági fel-tételeket meg-erössítse, a' hová tartozik főképpen, a' Frantzia Korona.

Gen. Bonapartérol fok roszszakat beszéllenek néhány naptól fogva: ki azt beszélli, hogy egész ereje széljel verettetvén, maga a' kietlenség-gekenn bujdosik, ki azt, hogy egy erdőben megszorittatván, minekutánna semmi szabadulását nem láthatta volna, magát a' *Sidney Smith*' kezébe adni jobbnak tartotta, mintsem a' Törökök' kezére jutni. — Mihelyest bizonyos tudósítások érkeznek felőle, miégvár szolgálati fogunk elmi is véle.

Magyar Ország.

Felféges Urunk ezen felette veszedelmes újánton kezdődött háborunak folytatása által kényszerítettvén, minden hiv jobbágyait atyai indulattal megszorittatni parantsólta a' felöll, a' magok ki készítettett de pénzzé verettetve nem lévő ezüst és arany darabjaikat, a' Fels. kints. tár' számára önként való jó szántokból engedjék által. A' finom Bétsi márk arany, vagy 16 loth, 380 Forintban, a' finom márk-ezüst pedig 24 Forintban és 30 krajtzárban vétetetik el, a' melyről kötelező Irás adattatik nékiek. Azokra nézve, a' kik a' magok ezüst és arany portékáikat nem finomságok, hanem tsak a' massának fontoffá, ga szerént szokták betsülni, meg kell jegyezni, hogy az említett márk mérték szerént, a' 14 lótos ezüst 21 fl. 26 kr. és 1 dr. a' 13 lótos 19 fl. 54 kr. 1 dr. a' 12 lótos pedig 18 fl. 22 kr. és 2 dr. árrú leszen. A' tulajdonosoknak olyan Obligátzió adattatik, a' melynek ereje szerént ok azért a' summáért, a' mennyit az ő bé-adott ezüstjök és aranyok teszen, 4 és $1\frac{1}{2}$ pro Centó inte-

refi kapnak ezstendönként, a' melyfél fél ezstendönként fizettetik-ki nékiek. Ennek felette 4 *pro Centó* jutalmat is kapnak ugyan ezen summáért, kélf pénzben, akkor, mikor az Obligatzió által adatik. A' ki 10 Forintnál kevelebbet érő ezüstöt v. aranyot ad bé, tartozik azt 10 Fl.ra pótolni. Bé adhatja: Budánn, Oraviczánn, Rézbányánn, Schmölnitzenn, Sóvaron, a' pénz-próba hivataloknál; így szinten Kreinnitzenn, Nagy-Bányánn, és Erdélyben Karoly Fejérvárt a' pénzverő hivataloknál, és Horváth Országban Samboronn. Az interest minden Só-hivataloknál és harmintz-adoknál ki leket venni.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Gömör Vármegyében Junius 18-ik napján. — „

„Ezen nemes Megyében fekvü Szkáros nevü helységben, egy izakáts, fényes nappal tüzet vetvén a' szomlized tsürinek, az abból hirtelen támadott tűz a' templomot, harangokat, a' parochiális házat, 's evvel együtt 18 hajlékot meg eméltett. Az el szökni akart gonolztévő meg fogattatván, magát kéffel által verte.

E r d é l y.

All-Torjárol, 16. Jan.: — „

„Helységeinkben u. m. ama hires, neves, nevezetes Háromlizedkenn, mindenek jól foly, mert tsendeffégben, békeffégben élünk, Móldovával, és Havasalföldivel való Communicatiók, kereskedésünk, mely többnyire, borbór marhából áll, mindennapi vagyon, ugy annyira, hogy minden Contumatzia nélkül ki's bé lehet járni, sem ellenségtől, sem tolvajtól semmi tartozkodás nintsen, és ha a' nagy vámja nem vólna Móldavának, majd ingyen kapna mindent az ember u. m. gabonát, bort, és kivált képpen fertélt, mert özfízel és télben Móldavából, Havasalföldiből

annyi kövér fertést hajtanak ki, hogy annak izere izáma nintsen, és oly oltsón kapjuk, hogy a' izalonnának fontya 3 xrba, a' husa 1 xrba sem kerül. Továbbra ezen elztendőnek első fele részét a' mi illeti, ez egész Sz, György napig izörnyü hideggel és fok hóval telék el. Szent György napjától fogva is máig többire mind hideg, úgy hogy mondani, még Aprilisnek vege fele vala néhány napi olyan meleg idő, hogy a' téli paplanomat nyári paplannal tseréltetem vala fel, de Májusnek eleje mingyárt hideggel kezdé, él-dugata a' nyári paplant, és máig még mind a' telivel élek, e' mellett Majusnak nagyobbujré Central és megeitya-library-Online kell a' házamban a' nagy hideg miatt, mivel mi-hent egy oranyi eső vagy on, mingyárt jég eső van közte és annak hidege irtoztató; rég az ideje, hogy mind izarazságunk vólt, hanem a' héten kevés-keves eső hullogatott; tegnap pedig mintegy 9 és 10 ora között izörnyü sebels zapor eső lön, az után mind esdegel, és olly hideg van utánna, hogy tegnap del után bé-tettem a' tüzet, 's-ma is continuálom.

Tudósítás.

Alol irt, alázatosan jelentem a' Hazabéli jeles munkákban gyönyörködő Tudos és Olvasó Közönségnek, kiváltképen pedig a' Könyvekkel kereskedő érdemes Uraknak, hogy bizonyos anyai nyelvünkön szereztetett hafzosi és gyönyörködtető ujj Nyomtatványokat eladás végett átaljában magamhoz vettem; mellyek is e' következők:

1-izör, *Mátyási Jósef* Urnak, *Semminél több valamé* nevezett alatt ki botsátott versei, két darabokban. Az elsőnek árra 40, a' másodiknak 50 xr. mind öszve 1. fl. 30 xr.

2-szor, Veszefizki Antal Urnak két rendbéli munkái, ugymint a' Fűszeres Gyűjtémény, mellynek árta 1 fl. és a'

Száz ezrtendős Kalendarium, mellyből egy 20 xr.

A' melly érdemes szeményeknek tehát, ezekből akar magok szüklégekre, akar kereskedés végett, vásárlani tetszendő; velem méltostassanak erántok parantsolni. Az Exemplárok le téve vagynak Pesten a' TT. PP. Piaristák' épületjében lévő Könyves boltomban.

Kis István Könyvtáros és Kötő
BCU Cluj / Central University Library Cluj

* * *

Ezen folyó ezrtendőben, Augustus Havának 5-ik napján, a' Pápai Uraságnak ménesse, melly 10 hágó mén-lovakból; 2 három ezrtendős, 4 két ezrtendős 10 egy ezrtendős tsödör csikókból; 9 három ezrtendős, és 4 két ezrtendős Paripatsikókból; 65 anya kanczákból, mellyek között, harminthatnak szopos csikó vagyon alatta, általlyában pedig ismét újra meg vagynak szép mén lovak által hágattatva. Ezeken kívül, 2 négy ezrtendős; 5 három ezrtendős; 8 két ezrtendős; és 13 egy ezrtendős kantza csikókból, és így 132 darab nevezetes fajtú ménesekből öszve szerzett lovakból áll, ugyan Pápa várássában, kótya vetye által, kész pénzért el fog adattatni. Mind azok tehát, a' kik szép, 's magas Magyar és Erdélyi fajtú lovaknak kedvellőji, ezen kótya vetyére el várattatnak.

P. D.